

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

Caput V. De Amicitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

initio divinorum voluntatem ad perfectum amorem inflammans, ut plurimum donum perfectorum esse, qui vitijs extinctis & virtutibus acquisitis atque amore DEI magno condecoratis, eam mentis tranquillitatem habent, quâ possint mentis obtutum in DEO figere, & tanquam ligna arida suavissimè igne divini amoris ardere. Hoc tamen non obstante, neminem, ut notat P. Hugo Roth p. 3. c. 26. sect. 1. tam simplicem esse ac rudem, quin ad contemplationis culmen emergere possit, modò ab initio per faciliores discursuum & affectuum vias incedat, & sic impleat, quod Christus Matth. 7. dixit: *Quarite* (per discursum) & *invenietis*. *Petite* (ardentia suspiria eliciendo) & *accipietis*: *pulsate* (per intensiores affectus instando) & *aperietur vobis*:

CAPUT V.

DE AMICITIA.

I. Est juxta S. Thomam 2. 2. q. 23. ar. 1. amor mutux benevolentix super aliqua communicatione fundatus. Vel juxta S. Augustinum ep. 45. magis accommodatè ad amicitiam hominis cum DEO, est omnium humanarum, divinarumque rerum cum benevolentia & caritate summa consensio. Porro de amicitia duo præcipuè Ascetæ sunt notanda.

II. Primum est, ut sciat, quænam potissimum Amicitia quærenda & conservanda sit, ea scilicet, de qua pius Asceta sic loquitur: Sine Amico non potes bene vivere, & si JESUS non fuerit tibi præ omnibus amicus, eris nimis tristis & desolatus. Ob binam autem causam hic præ cæteris in amicum est eligendus.

dus. Priorem idem Author libr. c. indicat, dicitur
 Dilectio creaturæ fallax & instabilis; dilectio
 fidelis & perseverabilis. Qui adhæret creaturæ,
 det cum labili: qui amplectitur JESUM, firmus
 in ævum. Illum dilige, & amicum tibi retine.
 omnibus recedentibus te non relinquet, nec
 in fine perire. Teneas te apud JESUM vivas
 riens, & illius fidelitati te committe, qui, omnibus
 deficientibus, solus te potest juvare. Posterior
 Augustinus his verbis indicavit; Nihil delectatur
 DEO; nam in homine sunt, quæ te offendunt,
 leras tamen propter amicitiam. DEI amicitia,
 bus rebus debet cogi, ut dissolvatur à te, non
 nies. Et non est DEUS, qui te offendar, si tu
 non offendas; nihil eo pulchrius, nihil dulcius,
 alibi idem Author sic animam alloquitur; O
 mea, dilige eum, à quo tantum dilecta es. Ego
 lum amicum tuum præ omnibus amicis tuis, quæ
 omnia subtracta fuerint, solus tibi fidem servabit
 die sepulturæ tuæ, cum omnes amici tui recedant
 ille te non derelinquet, sed tuebitur à rugientibus
 paratis ad escam. Quanti verò æstimanda sit haec
 amicitia, paucis, sed efficacibus verbis indicavit
 Gregorius, dum exclamavit: O mira divinitus
 tatis dignatio! Servi digni non sumus, & amici
 mur: Quanta dignitas est hominum, esse
 DEI; Porro quibus medijs hæc amicitia proce
 da & conservanda sit, pulchrè indicavit libellus de
 Christi, dum ait: Magna ars est, scire cum JESU
 conversari, & scire JESUM tenere, magna prout
 tia. Esto humilis & pacificus, & erit tecum
 SUS. Sis devotus & quietus, & manebit tecum
 JESU

JESUS, Potes citò fugare JESUM, & gratiam ejus perdere, si volueris ad exteriora declinare. Et si illum effugaveris, & perdidideris, ad quem fugies, & quem tunc quæres amicum? Nõne hoc est majus damnum, quàm si totum perderes Mundum? quid potest tibi Mundus conferre sine JESU?

III. Alterum est, ut nõrit discernere & fugere particulares & noxias amicitias, quod ut tantò certius præster, Primò, nõsse in genere debet, quænam particulares & noxiæ amicitia dicendæ sint, scilicet omnis illa, cujus causa & fundamentum non est DEUS, De qua clariùs locutus S. Basilius, Caritatem quidem, inquit, habere inter se mutuam debent Fratres, non ita tamen, ut duo, tresve seorsim à cæteris Sodalitatem in- eant, Quandoquidem hoc non caritas, sed carnali- tas, sed seditio & divisio foret, & eorum, qui sic coeunt, improbitatis judicium, Secundò, nõsse debet species harum amicitiarum, quarum tres enumerat Alphonsus Rodriguez, quarum prima est eorum, qui ob similitudinem naturæ, aut amabilita- tem, formamque corporis se mutuò plùs, quàm a- lios diligunt. Altera eorum, qui certis quibusdam Personis, à quibus promotionem ad honorata officia sperant, adhærent, eorùmq; gratiam & favorem va- rijs obsequijs aucupantur. Tertia & pessima est eo- rum, qui inter se coeunt ad novitates in Religionem inducendas, & constitutiones ejusdem convellendas, de quibus proin jure dicatur illud Canticorum: Filij Matris meæ pugnaverunt contra me. 3. Nõsse de- bet indicia, per quæ cognosci possunt ejusmodi ami- citiæ, quæ quidem clarè S. Laurentius Justin. sequen- tibus verbis indicavit; Hic amor, cum in corde impru-

imprudētis exortus radices mittere ac pullulare
 perit, corporalem quærit dilecti præsentiam, cum
 eodem habitare, cum eodem loqui desiderat. Sicut
 autem ex ipsius gaudet aspectu, ita absentia contem-
 tur. Solus vult cum eo, quem diligit sensualiter
 qui: solus cum eo conversari, quia in illius mente
 habitare jam cœpit; livore quippe invidiæ accendit
 si quempiam ab eodem diligi, & cum eodem con-
 versari perspexerit. Absentiam etiam ipsius, magis
 sibi delectationis jacturam æstimat. Sicut enim
 singulariter, ita & amari vult; atque cæco sedulo
 errore ignorat, se vesano amore percussum. 4. Nihil
 se debet damna, quæ ex talibus amicitijs oriri solent
 & ad tria ferè capita revocari possunt, dum scilicet
 Deo subtrahitur debitus amor, aut certè in creaturam
 viditur; quâ ob causam, ut observavit S. Chrysostr. C. 1.
 Christus post Resurrectionem suam non est versatus cum Discipulis
 quadraginta diebus, sed per quadraginta dies
 volabat enim, ac devolabat rursus. Cur ita tantè
 subducebat animos illorum ad altiora, nec patiebatur
 illos similiter erga ipsum sic affectos esse, quem admodum
 prius fuerant. Siquidem sic erant affecti, ut
 admodum ægrè ab illo divellerentur. Unde & cum
 solans illos dicit: Expedi vobis, ut ego vadam. Deinde
 de ipsi quoque *Communitati* seu *Religioni* graviter
 nocent; nam inducunt varias divisiones, clanculæ
 congressus, conspirationes, odia, suspiciones, invidias
 inimicitias, atque adeò deterrima pestis Religionum
 merito vocantur. Denique ijs ipsis, qui eos tollunt
 nocent gravissimè, dum & omni merito eos pervertunt
 (nam, teste D. Thoma, dilectio amicorum propter
 DEUM mercedem non habet, quando propter se
 solunt)

solùm amantur, quia amici sunt) & gratiarum divinarum influxum impediunt; nam si, ut bene discurret S. Bernardus, Apostoli carni Dominicæ inhærentes, quæ sola sancta erat, Spiritu Sancto repleti nequiverunt, donec tolleretur ab eis, tu carni tuæ (& carnalibus socijs) adstrictus & conglutinus, illum meracissimum Spiritum te putas posse suscipere, nisi carnis istis consolationibus funditus renuntiare tentaveris? Id quod benè advertit S. Gertrudis, hinc cavebat maximè in verbis, ne cujusquam hominis cor sibi attraheret, néve in ejus se amicitiam insinuaret, unde quâvis pòst occasione retraheretur. Omnem enim amicitiam humanam, cujus advertere potuit causam, fundamentumque non esse DEUM, ut virus lethale abhorrebat, malebátque obsequijs ac beneficijs cujusunque carere, quàm admittere, ut humano secum favore cor cujusquam esset occupatum. Eiusdem animi Joannes de Luca ex Ordine S. Francisci erat, qui, cùm à quodam interrogatus fuisset, cur tantopere Fratrum consortium vitaret? Respondit, id se ob ipsorum bonum facere; quantò enim ipse DEO unitus foret, tantò plùs eorum commodis se prospècturum; teneriores verò cum ijs amicitias à DEO retrahere, adeoque sibi & ipsis officere.

C A P U T V I.

DE GAUDIO.

I. Est affectio animi, alicujus præsentis boni opinione vel possessione concepta, unde facilè patet, cùm DEUS sit unicum & summum bonum, in ejus possessione solum verum gaudium reperiri. Porro
de